

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1733

Vragen van het lid **Vietsch** (CDA) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *mogelijke ruilhandel van sperma en eicellen*. (Ingezonden 18 mei 2004)

- 1
Wat vindt u van de ruilhandel van sperma en eicellen zoals die plaatsvindt bij het ziekenhuis Bernhoven en het zelfstandig behandelcentrum en spermabank Geertgen?
- 2
Zijn er ook andere ziekenhuizen waarbij sprake is van een dergelijke ruilhandel?
- 3
Deelt u de opinie van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie/Gynaecologie dat vrouwen onnodige behandelingen ondergaan indien zij in ruil voor sperma eicellen moeten afstaan?
- 4
Wat vindt u van de samenwerking met buitenlandse ziekenhuizen, waardoor donoren van sperma en/of eicellen anoniem blijven en welke instellingen doen dit?
- 5
Mag ziekenhuis Bernhoven voor IVF-behandelingen samenwerken met het ziekenhuis te Genk in plaats van het Catharinaziekenhuis te

Eindhoven, zoals afgesproken in het kader van de Wet Bijzondere Medische Verrichtingen (WBMV)?

- 6
Welke maatregelen gaat u nemen om bovengenoemde ongewenste situaties tegen te gaan?

¹ Uitzending Omroep Brabant, 12 mei jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Hoogervorst** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport). (Ontvangen 10 juni 2004)

- 1
Eiceldonatie als voorwaarde voor het verkrijgen of bespoedigen van spermadonatie in geval van wachtlijsten vind ik volstrekt ongewenst.
In de Embryowet is vastgelegd welke handelingen met geslachtscellen en embryo's zijn toegestaan en onder welke voorwaarden deze handelingen mogen plaatsvinden. Op grond van deze wet dient de instelling waar de embryo's tot stand worden gebracht een protocol op te stellen waarin onder andere staat vermeld hoe de geslachtscellen worden verkregen en hoe de herkomst van de geslachtscellen wordt vastgelegd. Bovendien is op grond van de Embryowet voor elke afzonderlijke eiceldonatie, en daarvan is bij deze ruil sprake, toestemming van de medisch-ethische commissie van het ziekenhuis vereist (artikel 5, derde

lid). Onlangs heeft de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) in samenwerking met onder meer mijn ministerie en onder begeleiding van het kwaliteitsinstituut voor de gezondheidszorg (CBO) een model voor dit protocol opgesteld. Daarin zijn, in de tien bladzijden die gewijd zijn aan eiceldonatie, de voorwaarden en zorgvuldigheidseisen verder uitgewerkt. Ik acht het ondenkbaar dat een ethische commissie toestemming geeft voor een eiceldonatie die in het kader van een ruilhandel plaatsheeft.

- 2
Ik heb geen inzichten in het bestaan van ruilhandel door andere instellingen of andere individuele beroepsbeoefenaren.
Gezien de eisen van de Embryowet, zoals beschreven in het antwoord op vraag 1, acht ik het niet waarschijnlijk dat dergelijke ruilhandel in meerdere instellingen plaatsvindt. Overigens ging het ook in Bernhoven om de activiteiten van een individuele gynaecoloog en niet om activiteiten vanuit de instellingen. Het ziekenhuis Bernhoven heeft zich duidelijk van deze handelingen gedistantieerd.
- 3
Ja. De hormoonbehandeling voor de ovulatiestimulatie is een zware behandeling. Voor vrouwen bij wie ten behoeve van de zwangerschap alleen spermadonatie noodzakelijk is,

is een dergelijke ovulatiestimulatie ongewenst en onnodig. Mede daarom is het onverantwoord om donatie van sperma te koppelen aan de donatie van eicellen.

4

Per 1 juni van dit jaar is anonieme sperma- of eiceldonatie, op basis van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting niet langer mogelijk. De natuurlijke persoon of rechtspersoon die kunstmatige donorbevruchting in Nederland verricht of doet verrichten, is op grond van die wet verplicht gegevens omtrent de donor te verzamelen en aan de Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting ter beschikking te stellen. Daarbij maakt het geen verschil of de gedoneerde geslachtscellen uit Nederland of uit het buitenland afkomstig zijn. Indien de bevruchting en de daaropvolgende

IVF-behandeling echter plaatsvinden

in het buitenland, zijn uiteraard de

daar ge'Gkun, die?NMU't'Ggeen?NMU'Gvan?toepassV.064?1N5OUyH15064?1N5O5M-GV?UyGoGdonor?NMU'Ghet?NMU'voer'Ggeef afk'noruit

afk., dieaan

Nederlvan

daarnatuurV'Gde?Nwnschildaarge'tgeendonor

NederVsU'Gde?NMU'unnuchhou'GkueGuit?comtraMijk.?NMU'aarNlgeengGDe?U'GIndien?NMUzU'Gde?NMU'Gplaatstting?NMU'nor a

NederVsU'Gde?NZIGcomtraMien.?1N5OUyH16064?1N5O5M-Gl'Gaan?NMU'Gde?NhuidtmatGde?Nwn'orghikking?N'tv'Gde?NMreclie